

коммуникации. Можно выделить различные уровни межкультурной компетенции:

- когнитивный - владениями знаниями об общностях и различиях в ценностях, нормах и образах поведения контактируемых культурах.
- аффективный - владение умением встать на позицию партнёра по межкультурному общению.
- коммуникативно-поведенческий - владение умениями осуществлять конкретные действия в межкультурной ситуации.

На начальном этапе важно соединить два аспекта обучения: формирование речевых умений и развитие межкультурной коммуникации.

Для участия в межкультурном общении на иностранном языке необходимо владеть соответствующим языковым и речевым материалом, позволяющим не только понять представителей иной культуры, но и рассказать о своей.

Созданное на кафедре пособие по курсу «Страноведение» знакомит иностранных студентов с культурой, образом жизни украинского народа, историей, обычаями, традициями страны изучаемого языка, помогает понять самобытность украинцев, способствует взаимопониманию и межкультурной толерантности, а также расширяет фоновые знания, что помогает быстрее адаптироваться к новым условиям жизни.

Таким образом, цель межкультурного образования состоит в формировании у обучающихся нового культурного сознания - способности при контактах с другой культурой понять иной образ жизни, иные ценности, по-иному подойти к своим ценностям и отказаться от существующих стереотипов и предубеждений.

УДК 37.013.74:378.147

Світлана Івлєва

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, Україна

**ФОРМУВАННЯ МІЖЕТНІЧНОЇ ВЗАЄМОПОВАГИ
СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ (НА ПРИКЛАДІ ПІДГОТОВЧОГО
ВІДДІЛЕННЯ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН ОНУ ІМЕНІ
І. І. МЕЧНИКОВА)**

Svitlana Ivleva

Odessa National University I.I. Mechnikov, Ukraine

FORMATION OF INTER-ETHNIC RELATIONSHIP BY STUDENTS-FOREIGNERS (ON THE EXAMPLE OF THE PREPARATORY DEPARTMENT FOR FOREIGN CITIZENS OF ONU I. I. MECHNIKOV)

Міжнаціональне спілкування супроводжується подоланням численних труднощів, оскільки в процесі цього спілкування виникають суперечності, пов'язані із різними культурними традиціями, особливостями поведінки, ціннісними орієнтаціями. Зіткнення різних точок зору, думок, цінностей можуть викликати конфліктні ситуації, зумовлені переживаннями з приводу втрати власного етнічного образу, який склався в самосвідомості. Одним із механізмів розв'язання цього конфлікту може стати міжетнічна взаємоповага.

Освіта відіграє важливу роль у формуванні взаємоповаги суб'єктів соціуму, тому освітні стратегії необхідно вибудовувати у відповідності із врахуванням найважливіших принципів толерантності, серед яких повага до прав людини, її культурних норм та ідеалів, індивідуальних ціннісних орієнтацій. Студентство, виступаючи частиною соціальної групи молоді, характеризується значною активністю та залученістю до суспільних процесів, що вимагає посилення уваги щодо готовності студентів до міжетнічного спілкування в умовах співіснування та взаємозбагачення культур.

Іноземці, які прибувають в Україну та, зокрема, в Одесу з метою отримання вищої освіти, є представниками своїх етносів, носіями етнічної культури, тому, потрапляючи в нове соціокультурне оточення, вони зустрічаються з новими для них цінностями, традиціями, поведінкою, з новими вимогами соціуму, тобто відбувається взаємодія різних систем світосприйняття і світорозуміння. Внаслідок такої міжетнічної взаємодії в багатьох студентів формуються стереотипи міжетнічної поведінки, які залишаються на все життя. Саме тому важливим завданням вищої освіти іноземних громадян в умовах нового освітньо-культурного середовища виступає формування міжетнічної толерантності, здатності розуміти цінності різних культур, розвиток інтересу до власної культури та культури країни перебування, формування кроскультурної грамотності та етнокультурної компетентності.

Етнокультурна компетентність та кроскультурна грамотність є важливими показниками сформованості міжетнічної толерантності особистості іноземних студентів. Знання іноземними студентами культури та історії інших народів сприятиме продуктивності міжетнічного діалогу, тому цілеспрямоване використання елементів традиційної української культури, залучення іноземців до сфери національних та загальнолюдських цінностей створюють сприятливі умови для успішної їх соціалізації в освітньо-культурному середовищі вищого навчального закладу. Толерантність в освітньому процесі може виступати результатом міжкультурної взаємодії, отриманим у контексті діалогу культур. Робота щодо формування культури міжетнічної толерантності іноземних студентів відбувається в межах навчальної діяльності, науково-дослідної

діяльності, проходження різних видів практики, позааудиторної роботи.

Ефективність цього процесу зумовлена організацією комплексного та системного впливу різноманітних факторів в усіх видах діяльності, посиленням уваги до виховної роботи, яка має охоплювати всі сторони формування особистості майбутнього фахівця. Освітньо-культурне середовище, виступаючи соціокультурним фактором розвитку толерантності іноземних студентів, створює умови для трансляції культури, розвитку нової культури.

Таким чином, для формування міжетнічної взаємоповаги іноземних студентів як якості особистості, важливої для процесу соціалізації, необхідно: формувати культурологічні знання іноземних студентів, спираючись на особливості організації навчально-виховного процесу та освітнього-культурного середовища вищого навчального закладу у контексті діалогу культур; прищеплювати іноземним студентам знання про національні традиції, звичаї, народні промисли й особливості національної самобутності українського народу; формувати етнокультурну компетентність та кроскультурну грамотність як іноземних, так і українських студентів; реалізувати соціально-педагогічну програму формування міжетнічної толерантності, яка виступає складовою соціально-педагогічного супроводу соціалізації іноземних студентів в освітньо-культурному середовищі ВНЗ.

УДК 378.09:316.614.6

Вікторія Ігнат'єва

Тернопільській національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ ЯК ОБ'ЄКТИВНА ОСНОВА ДЛЯ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Viktoriya Ignatyeva

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

TOURIST AND RECREATIONAL COMPLEXES AS AN OBJECTIVE BASIS FOR SOCIAL ADAPTATION OF FOREIGN STUDENTS

Постановка проблеми. Інтернаціональний характер сучасної освіти поряд з іншими завданнями, які стосуються організації учбового процесу, висуває завдання адаптації іноземних студентів до умов навчання та мешкання в соціально-культурному середовищі України. Адаптація представляє собою багатфакторний процес входження, розвитку та становлення особистості